

Saksbehandler: Torleif Josefsen
Arkivsaksnr.: 04/00005

Arkiv: U60 &13

HØRINGSNOTAT OM ENDRINGER I ALKOHOLLOVEN

Saksnr.: Utvalg

0010/04 Lenvik kommunestyre

Møtedato

19.02.2004

Vedlegg:

1. Skriv datert 16.12.2003 fra sosialdepartementet – Høringsnotat om endringer i alkoholloven m.m.
2. Avtrykk av lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

Andre dokumenter (ikke vedlagt):

- Ingen

Kort sammendrag:

Sosialdepartementet har utarbeidet forslag til endringer i alkoholloven m.m. som er oversendt til høring ved skriv av 16. desember 2003.

Saksopplysninger:

Sosialdepartementet har oversendt til kommunen forslag til endringer i alkoholloven m.m. til høring.

De endringene som foreslås fremkommer i høringsnotatets kap. 8 og er som følge:

UTKAST TIL LOV OM ENDRINGER I ALKOHOLLOVEN OG ENKELTE ANDRE LOVER

Forslag til endringer i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

I lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1-3 første ledd skal lyde:

I denne lov brukes alkoholholdig drikk som fellesbetegnelse på drikker som inneholder mer enn 2,5 volumprosent alkohol, likevel slik at aldersgrensebestemmelsen i § 1-5 får anvendelse på drikk mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol. *Departementet kan gi forskrifter om at en type alkoholholdige produkter skal regnes som alkoholholdig drikk. I tvilstilfelle kan departementet avgjøre spørsmålet med bindende virkning.*

§ 1-3 annet og tredje ledd oppheves.

§ 1-3 fjerde ledd blir nytt annet ledd og skal lyde:

Med brennevin forstås drikk som inneholder tilvirket alkohol ublandet eller i blanding med andre produkter. Drikk som er laget av druesaft ved alkoholgjæring og tilsatt tilvirket alkohol (sterkvin) regnes ikke som brennevin. Enhver drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer regnes som brennevin.

§ 1-3 femte ledd oppheves.

§ 1-3 sjette og syvende ledd blir tredje og fjerde ledd.

§ 1-4a skal lyde:

§ 1-4a. Retten til omsetning og tilvirkning av alkoholholdig drikk

Salg, skjenking og tilvirkning av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling etter denne lov. Engrossalg av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av registrering som nevnt i § 3A-1.

Merknad:

Bestemmelsen blir stående på denne måten med forbehold for at regelverket for tilvirkningsbevillinger flyttes til Finansdepartementets regelverk. Dette forbeholdet gjelder tilsvarende for de bestemmelser hvor det etter forslaget her vises til statlig tilvirkningsbevilling etter denne lov eller til lovens kapittel 6.

§ 1-5 skal lyde:

§ 1-5. Aldersgrense

Salg eller utlevering av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent må ikke skje til noen som er under 18 år. Salg eller utlevering av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent eller mer må ikke skje til noen som er under 20 år.

Skjenking av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent må ikke skje til noen som er under 18 år. Skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer må ikke skje til noen som er under 20 år.

Den som selger eller skjenker alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer må ha fylt 20 år, og den som selger eller skjenker annen alkoholholdig drikk må ha fylt 18 år. Dette gjelder likevel ikke servitør med kokk- eller servitørfagbrev, eller ved salg av drikk som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol når en person over 18 år har daglig tilsyn med salget. Departementet kan gi forskrifter om unntak fra aldersgrensebestemmelsene for lærlinger og andre under opplæring.

§ 1-6 skal lyde:

§ 1-6. Bevillingsperioden

Kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent kan gis for 4 år av gangen, og med opphør senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Kommunal bevilling til salg av annen alkoholholdig drikk enn nevnt i første ledd og skjenking av alkoholholdig drikk kan gis for perioder inntil 4 år, og med opphør senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Bevilling til salg av *annen alkoholholdig drikk enn nevnt i første ledd* og skjenking av alkoholholdig drikk kan dessuten gis for en bestemt del av året, og for en enkelt bestemt anledning.

Statlige skjenkebevillinger gis inntil videre.

Statlig tilvirkningsbevilling gis inntil videre, men kan dersom særlige forhold tilsier det gis for en bestemt periode.

Dersom spørsmålet om fornyelse av gitt bevilling ikke er endelig avgjort innen bevillingsperiodens utløp, er bevillingen fortsatt gyldig inntil utgangen av den måned hvor endelig vedtak om ny bevilling er truffet, likevel ikke utover 3 måneder fra begynnelsen av den nye bevillingsperioden.

§ 1-7 tredje ledd skal lyde:

Kommunen kan pålegge søkeren å dokumentere de opplysninger som er nødvendige for å kunne ta stilling til om kravene i §§ 1-7b og 1-7c er oppfylt. *Kommunen kan videre pålegge søkeren å dokumentere finansieringsplan, driftsbudsjett og likviditetsbudsjett for virksomheten.*

§ 1-7b skal lyde:

§ 1-7b. *Krav til vandel*

Personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen, og må ikke ha begått lovbrudd i forhold til annen lovgivning som er uforenlig med driften av virksomheten. Bevillingshaver, person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av selskap som driver virksomheten eller som oppebærer en vesentlig del av dens avkastning eller i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, vil alltid anses å ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

I vurderingen av om en person har vesentlig innflytelse på virksomheten, kan det også tas hensyn til hans/hennes nærstående innflytelse på virksomheten. Med nærstående menes:

- 1) ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold,*
- 2) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje samt søsken*
- 3) ektefelle til eller person som bor sammen med person som nevnt i 2) i ekteskapslignende forhold.*

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personers vandel etter første ledd, kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

Vandelskravene gjelder ikke for bevilling til AS Vinmonopolet, *rett til å drive engrossalg etter § 3A-1* og statlig bevilling etter kap. 6 og § 5-3.

§ 1-7c første ledd skal lyde:

For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten. Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til salgs- eller skjenkestedets størrelse. Kravet om styrer og stedfortreder gjelder ikke for bevilling til AS Vinmonopolet og statlig bevilling etter kapittel 6.

§ 1-7c femte ledd skal lyde:

Ved vurderingen av styrers og stedfortreders vandel etter *fjerde* ledd, kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

§ 1-7c sjette ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter om innholdet i og dokumentasjon av vandels- og kvalifikasjonskravene, herunder om betaling for avleggelse av prøve. *Departementet kan også gi forskrifter om det nærmere innholdet i styrer og stedfortreders plikt til å sikre at bevilling utøves i henhold til bestemmelser gitt i og i medhold av denne lov, herunder om plikt til å legitimere seg overfor bevillingsmyndigheten.*

§ 1-8 tredje ledd skal lyde:

En bevilling kan også inndras dersom det skjer gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, *eller dersom det skjer gjentatt ulovlig diskriminering ved skjenkestedet.*

§ 1-9 skal lyde:

§ 1-9. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

Kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling *til skjenking av alkoholholdig drikk, salg av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 4,8 volumprosent, og statlig bevilling etter § 5-3 første ledd, tilligger kommunen.*

Kontroll med utøvelsen av statlig bevilling etter §§ 5-2 og 5-3 annet ledd tilligger departementet.

Kontrollmyndigheten kan når som helst kreve tilgang til virksomhetens lokaler og til dens regnskaper. Bevillingshaver plikter å gi de nødvendige opplysninger om regnskap og drift for at kontrollen kan gjennomføres. Bevillingshaver plikter uten erstatning å utlevere nødvendige vareprøver.

Departementet kan gi forskrifter om kontroll med salg og skjenking og om utøvelsen av *kontrollen.*

Departementet kan gi forskrifter om internkontroll for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes.

§ 1-10 første ledd skal lyde:

Bevillingen faller bort ved overdragelse av virksomheten. Det samme gjelder ved overdragelse av alle eller en dominerende andel av aksjene eller andelene i et selskap som eier slik virksomhet.

Virksomheten kan likevel fortsette på den tidligere bevilling i inntil tre måneder, så fremt bevillingsmyndigheten er underrettet om dette, *det søkes om ny bevilling uten ugrunnet opphold etter overdragelsen og søker medvirker til søknadens opplysning. Dersom søknad om ny bevilling ikke er avgjort av kommunen innen tre måneder, kan kommunen gi tillatelse til at det drives videre på den tidligere bevilling i inntil ytterligere en måned.* Alkoholholdig drikk som inngår i varebeholdningen, kan overdras sammen med virksomheten etter forskrifter gitt av departementet.

§ 1-10 nytt femte ledd skal lyde:

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder tilsvarende for rett til å drive engrossalg.

§ 1-12 oppheves.

§ 1-13 oppheves.

§ 1-14 skal lyde:

§ 1-14. Opplysninger til statistiske formål *mv.*

Departementet kan gi forskrifter om plikt for bevillingshaver til å avgi opplysninger til statistiske formål.

Det skal føres et register med opplysninger om innehavere av bevillinger etter denne lov, og over de som har rett til å drive engrossalg. Departementet kan gi forskrifter om føring og bruk av registeret, og om bevillingsmyndighetenes og toll- og avgiftsetatens plikt til å avgi opplysninger til dette registeret.

§ 1-15 tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsen gjelder ikke statlige bevillinger etter kapittel 6.

§ 2-1 første ledd skal lyde:

Alkoholholdig drikk kan bare innføres fra utlandet av den som har *tilvirkningsbevilling eller rett til å drive engrossalg*, utvidet salgbevilling etter § 3-1 tredje ledd eller skjenkebevilling utvidet til å gjelde innførsel etter § 4-2 tredje ledd.

§ 2-2 skal lyde:

§ 2-2. Retten til utførsel av alkoholholdig drikk

Som ledd i næringsvirksomhet kan alkoholholdig drikk bare utføres av den som har *tilvirkningsbevilling eller rett til å drive engrossalg*.

§ 3-1 skal lyde:

§ 3-1. Retten til salg av alkoholholdige drikker

Salg av *alkoholholdig drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent* kan bare foretas av AS Vinmonopolet på grunnlag av kommunal bevilling.

Salg av annen alkoholholdig drikk enn nevnt i første ledd kan bare foretas på grunnlag av kommunal bevilling. Det gjelder også der salget skal drives av et selskap som helt eller delvis eies av kommunen. Bevillingen gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet.

Bevilling etter annet ledd kan utvides til å omfatte innførsel av *annen alkoholholdig drikk* enn nevnt i første ledd, for salg i egen virksomhet. Bevillinger gitt for en bestemt del av året eller for en enkelt bestemt anledning, jf. § 1-6 tredje ledd, kan ikke utvides til å omfatte tillatelse til innførsel for salg i egen virksomhet. Bestemmelsene i lovens kapittel 1 og 3 får anvendelse så langt de passer.

Salgsbevilling kan ikke utøves sammen med skjenkebevilling i samme lokale. *AS Vinmonopolet kan ikke inneha bevilling til salg av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 4,8 volumprosent eller tilvirkningsbevilling, og har ikke rett til å drive engrossalg av alkoholholdig drikk.*

Bevilling til salg av alkoholholdig drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent til AS Vinmonopolet kan bare gis dersom det også gis bevilling til salg av *annen alkoholholdig drikk* i kommunen.

AS Vinmonopolet kan ikke forskjellsbehandle leverandører og produkter på grunnlag av nasjonalitet eller opprinnelsesland. Departementet kan gi forskrifter om innkjøp, produktutvalg, leveringsbetingelser og prisfastsetting.

Det kan bare selges alkoholholdig drikk som er levert av en som har *tilvirknings- eller salgsbevilling, eller har rett til å drive engrossalg*, eller som er innført med hjemmel i tredje ledd eller av AS Vinmonopolet med hjemmel i § 2-1 annet ledd.

§ 3-3 skal lyde:

§ 3-3. Fastsettelse av antall salgsbevillinger for AS Vinmonopolet
Departementet kan fastsette høyeste antall salgsbevillinger og fordelingen av disse. Kommunestyret fastsetter det høyeste antall utsalgssteder for AS Vinmonopolet innen kommunen og godkjenner deres beliggenhet. *Bestemmelsen i § 1-7a gjelder tilsvarende.*

§ 3-4 skal lyde:

§ 3-4. Tidsinnskrenkninger for salg *fra AS Vinmonopolets utsalg*
Salg *fra AS Vinmonopolets utsalg* kan skje fra kl. 08.30 til kl. 18.00. På dagen før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag. *Åpningstiden for AS Vinmonopolets utsalg kan likevel ikke være videre enn fastsatt salgstid for annen alkoholholdig drikk i kommunen.*

Åpningstiden for AS Vinmonopolets *utsalg* fastsettes av departementet. Departementet kan bestemme at salgstiden skal begrenses til ukens 5 første hverdager.

Salg er forbudt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai, jul-, nyttårs-, påske- og pinseaften og på stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, *kommunestyrevalg* og på folkeavstemning vedtatt ved lov.

III skal lyde:

III Salg av *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 4,8 volumprosent.*

§ 3-7 skal lyde:

§ 3-7. Tidsinnskrenkninger for salg og utlevering av *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 4,8 volumprosent*

Salg og utlevering kan skje fra kl. 08.00 til kl. 18.00. På dager før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00.

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke eller utvide tiden for salg i forhold til det som følger av første ledd. Salg og *utlevering er* likevel forbudt etter kl. 20.00 på hverdager, og etter kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag. Det kan bestemmes at *salg ikke* skal finne sted til bestemte tider på dagen eller på bestemte ukedager.

Salg og *utlevering skal* ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai, og på stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov.

§ 3-8 skal lyde:

§ 3-8. Salgssteder som ikke kan gis bevilling

Departementet kan *gi forskrift om at* visse typer salgssteder ikke skal kunne gis bevilling til salg av *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 4,8 volumprosent*.

§ 3-9 nytt annet ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter om innholdet i plikten for bevillingshaver til å sikre at bevillingen utøves i henhold til bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.

§ 3A-1 skal lyde:

§ 3A-1. Retten til engrossalg av alkoholholdig drikk

Engrossalg av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av *registrering som avgiftspliktig virksomhet hos toll- og avgiftsetaten. Engrossalg med varer hvor særavgift er betalt, kan likevel skje på grunnlag av registrering etter denne lov. Departementet kan gi forskrifter om registreringsordningen etter annet punktum.*

Den som har bevilling til å tilvirke alkoholholdig drikk etter § 6-1 anses også for å ha *rett til å drive engrossalg med alkoholholdig drikk som bevillingen gjelder for.*

§ 3A-2 skal lyde:

§ 3A-2. Hvem engrossalg kan skje til

Engrossalg av alkoholholdig drikk som ikke skjer til kjøper i utlandet, kan kun skje til den som har bevilling til detalj salg, skjenking *eller tilvirkning av* vedkommende drikk, *eller har rett til å drive engrossalg.* Engrossalg kan likevel ikke skje til den som bare har bevilling til salg eller skjenking for en enkelt bestemt anledning eller en ambulerende skjenkebevilling. Selgeren plikter å forvise seg om at kjøperen har nødvendig bevilling *eller har rett til å drive engrossalg.*

Departementet kan gi forskrifter om adgang *for den som har rett til å drive engrossalg* til å benytte alkoholholdig drikk som gave, lønn eller utbytte samt å selge alkoholholdig drikk til ansatte til eget bruk.

Merknad:

De øvrige bestemmelsene i kapittel 3A vil delvis overføres til særavgiftsforskriften. For de "rene" grossistene vil det bli vurdert om bestemmelsene skal følge av en henvisning fra forskrift etter § 3A-1 til særavgiftsforskriften eller om bestemmelsene skal beholdes i kapittel 3A. Bestemmelsene i kapitlet gjelder videre tilsvarende for tilvirkningsbevilling etter kapittel 6. Dersom regelverket for tilvirkningsbevillinger ikke flyttes fra alkoholloven, skal bestemmelsene fortsatt gjelde for tilvirkningsbevillinger. I og med at den lovtekniske løsningen derfor avhenger av en del spørsmål som er stilt åpne i høringsnotatet, har departementet valgt å ikke presentere et fullstendig lovutkast på dette punkt. Dersom kapittel 3A og/eller kapittel 6 opprettholdes i alkoholloven, blir det behov for følgende endring av § 3A-8, jf. forslagene til nye ledd også i §§ 3-9 og 4-7. § 3A-13 foreslås uansett opphevet.

§ 3A-8 nytt femte ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter om innholdet i plikten for den som har rett til å drive engrossalg til å sikre at retten utøves i henhold til bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.

§ 3A-13 oppheves.**§ 4-1 skal lyde:**

§ 4-1. Skjenking av alkoholholdige drikker

Det kan ikke gis bevilling til salg og skjenking i samme lokale. Det kan kun gis flere skjenkebevillinger til samme lokale til én bevillingshaver.

Det kan bare skjenkes alkoholholdig drikk som er levert av en som har *tilvirknings-* eller salgsbevilling, *rett til å drive engrossalg*, eller som er tilvirket eller innført med hjemmel i § 4-2 tredje ledd.

§ 4-2 første ledd skal lyde:

Bevillingen kan gjelde alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 4,8 volumprosent, alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent, eller all alkoholholdig drikk.

§ 4-2 tredje ledd skal lyde:

Bevillingen kan utvides til å *gjelde* tilvirkning av *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent* som ikke er tilsatt tilvirket alkohol eller til innførsel av *slik alkoholholdig drikk som bevillingen omfatter*, for skjenking i egen virksomhet. Bevillinger gitt for en bestemt del av året eller for en enkelt bestemt anledning, jf. § 1-6 tredje ledd, kan ikke utvides til å omfatte tillatelse til innførsel for skjenking i egen virksomhet. Også statlige skjenkebevillinger kan utvides til å omfatte slik innførsel. Bestemmelsene i lovens kapittel 1 og 4 får anvendelse så langt de passer.

§ 4-4 første ledd skal lyde:

Skjenking av *alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer* kan skje fra kl. 13.00 til 24.00. Skjenking av *annen alkoholholdig drikk* kan skje fra kl. 08.00 til 01.00.

§ 4-4 fjerde og femte ledd skal lyde:

Skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk er forbudt mellom kl. 03.00 og 06.00.

Tiden for skjenking av *alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer* kan ikke fastsettes utover den tid det kan skjenkes *annen alkoholholdig drikk*.

§ 4-4 sjette ledd oppheves.

§ 4-4 syvende ledd blir sjette ledd.

§ 4-4 åttende ledd blir syvende ledd og skal lyde:

På overnattingssteder kan det skjenkes *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent* til overnattingsgjester uten hensyn til begrensningene i denne paragraf.

§ 4-7 nytt annet ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter om innholdet i plikten for bevillingshaver til å sikre at bevillingen utøves i henhold til bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.

§ 5-2 første ledd skal lyde:

Departementet kan etter å ha innhentet nødvendige uttalelser gi

1. bevilling til å skjenke *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent* på tog som er kollektive transportmidler,
2. bevilling til å skjenke *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent* om bord i fly på innenlandske flyvninger,
3. bevilling til å skjenke *alkoholholdig drikk* om bord i skip som er kollektive transportmidler, og om bord i cruiseskip på turer av flere dagers varighet.

§ 5-2 tredje ledd skal lyde:

Bevilling etter første ledd nr. 3 til skjenking om bord i skip som er kollektive transportmidler, gir videre bare rett til å skjenke *alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer* dersom skipet går i fart mellom Norge og utlandet eller i kystfart over fire dagers varighet.

§ 5-3 første ledd skal lyde:

Befalsmesser som drives i samsvar med retningslinjene for slik virksomhet kan gis bevilling av departementet til å skjenke *alkoholholdig drikk*.

§ 6-1 første ledd skal lyde:

Tilvirkning av *alkoholholdig drikk* kan bare skje på grunnlag av bevilling gitt av departementet, eller tillatelse etter § 4-2 tredje ledd. *Bevillingen kan omfatte alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent som ikke er tilsatt tilvirket alkohol, eller all alkoholholdig drikk.*

§ 6-1 tredje ledd skal lyde:

Bevillingsplikten gjelder ikke tilvirkning av *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent som ikke er tilsatt tilvirket alkohol* til eget bruk.

Kapittel 7 skal lyde:

Kapittel 7. Gebyrer, avgifter og anvendelse av AS Vinmonopolets overskudd

§ 7-1 første og annet ledd skal lyde:

For bevilling til salg av *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 4,8 volumprosent* og skjenking av alkoholholdig drikk skal det betales et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk. Bevillingsmyndigheten *beregner* gebyret.

Departementet gir forskrifter om *gebyrets størrelse* og innbetaling av gebyret. For bevilling som gjelder skjenking ved en enkelt bestemt anledning og ambulerende bevilling, kan departementet fastsette et særskilt gebyr.

§ 7-2 første ledd skal lyde:

AS Vinmonopolet betaler hvert år en avgift til statskassen.

§ 7-3 skal lyde:

§ 7-3. Statens andel av AS Vinmonopolets overskudd
I forbindelse med statsbudsjettet fastsetter Stortinget hvert år en andel av AS Vinmonopolets netto-overskudd som overføres til statskassen.

§ 8-4 overskrift skal lyde:

§ 8-4. *Preparater* som anvendes til alkoholholdig drikk

§ 8-8 skal lyde:

§ 8-8. Ulovlig kjøp

Det er forbudt å kjøpe *alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent* på vegne av noen som er under 18 år eller annen alkoholholdig drikk for noen som er under 20 år.

§ 8-11 skal lyde:

§ 8-11. Forbud mot salg og skjenking til *rusmiddelpåvirkede* personer.

Det er forbudt å selge eller skjenke alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart *påvirket av rusmidler*, eller skjenke alkoholholdig drikk på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart *påvirket*.

§ 9-2 annet ledd skal lyde:

Departementet gir forskrifter om avgrensning, utfylling, *gjennomføring av og unntak fra* bestemmelsene i første ledd. Departementet kan *gjøre ytterligere unntak fra* forbudene når særlige grunner foreligger.

Forslag til endringer i lov 19. juni 1931 nr. 18 om Aktieselskapet Vinmonopolet

I lov 19. juni 1931 nr. 18 om Aktieselskapet Vinmonopolet gjøres følgende endringer:

§ 9 første ledd skal lyde:

Selskapet skal ha en bedriftsforsamling på 12 medlemmer. 2/3 av medlemmene med varamedlemmer oppnevnes av *Kongen*. 1/3 av medlemmene med varamedlemmer velges av og blant de ansatte. Funksjonstiden er 2 år.

§ 9 tredje ledd skal lyde:

Bedriftsforsamlingen er beslutningsdyktig når minst 9 medlemmer er til stede. I tilfelle stemmelikhet, gjør lederens stemme utslaget.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Kongen fastsetter godtgjørelsen til styrets, *bedriftsforsamlingens og kontrollkomiteens* medlemmer. Styret fastsetter lønnen til administrerende *direktør*.

Høringsfristen er satt til 27. februar 2004.

Vurdering:

Administrasjonen har vurdert lovendringsforslagene og har ingen merknader til disse.

Høringsnotatet om endringer i alkoholloven m.m. fremlegges til behandling i kommunestyret med anbefaling at kommunestyret slutter seg til endringene i alkoholloven i samsvar med sosialdepartementets forslag.

Lenvik rådhus, 8. januar 2004

Øystein Sivertsen

Torleif Josefsen

Behandling/vedtak i Lenvik kommunestyre den 19.02.2004 sak 0010/04

Tilstede samtlige 31 repr/vararepr.

Vedtaket var enstemmig.

Tonni Nylund satte på vegne av FrP frem slikt forslag:

§ 1-5 skal lyde:

Salg eller utlevering av alkoholholdig drikk må ikke skje til noen som er under myndighetsalder på 18 år.

2. og 3. avsnitt strykes.

Avstemming:

Det stemmes først over forslaget fra FrP v/Nylund.

- forslaget fikk 8 stemmer – falt.

Så stemmes det over innstillingen.

- enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak (rådmannens innstilling – enstemmig):

Kommunestyret slutter seg til endringene i alkoholoven i samsvar med Sosialdepartementets forslag.

DET KONGELIGE
SOSIALDEPARTEMENT

LENVIK KOMMUNE

9 DES 2003

000014/03
04/00005 Ark. 460 613
Topp Avst. STRAT

Høringsinstansene ihht. vedlagte liste

Deres ref

Vår ref
03/02846

Dato
16.12.2003

HØRINGSNOTAT OM ENDRINGER I ALKOHOLLOVEN M.M.

Vedlagt følger Sosialdepartementets høringsnotat med forslag til endringer i alkoholoven m.m. Høringsbrevet og høringsnotatet er også lagt ut på www.sos.dep.no.

Høringsfristen er satt til fredag 27. februar 2004.

Høringsinstansene bes om å sørge for at eventuelle berørte underliggende etater, medlemsorganisasjoner osv., blir gitt anledning til å uttale seg om saken. For å forenkle den videre behandlingen av forslagene, ber departementet om at høringsuttalelsene følger samme disposisjon som høringsnotatet. Merknadene bes i tillegg til vanlig brev sendt på e-post til mer@sos.dep.no.

Bakgrunnen for revisjonsarbeidet

Departementet har de siste årene mottatt en rekke innspill og synspunkter om behov for endringer i alkoholoven, blant annet fra kommunene og næringen. EØS-avtalen har også skapt økt bevissthet om de ulike alkoholpolitiske virkemidlene og deres begrunnelse, og har foranlediget en ny vurdering av enkelte bestemmelser i alkoholoven. Det er videre i NOU 2003:4 *Forskning på rusmiddelfeltet* lagt frem ny kunnskap om den dokumenterbare effekten av de ulike alkoholpolitiske virkemidlene. Dette har gitt grunnlag for en gjennomgang av alkoholoven som tar hensyn til og ser alle endringsbehovene i sammenheng. Sosialdepartementet legger til grunn at alkoholoven også i årene fremover skal være et virksomt virkemiddel, og revisjonen av alkoholoven skjer innenfor rammen av den rusmiddelpolitiske plattformen som fremgår av Regjeringens handlingsplan mot rusmiddelproblemer 2003-2005.

Målet er en effektiv alkoholpolitikk hvor skadevirkningene veies opp mot rammene for omsetning av en lovlig vare. Innenfor disse rammene er kommunene tillagt et betydelig

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Einar Gerhardsens
plass 3

Telefon
22 24 90 90* / 22 24 85 01
Org. nr.
983 887 457

Sosialpolitisk avdeling
Telefaks
22 24 27 68

Saksbehandler
Merethe Rein
22 24 83 87

ansvar for lokale tilpasninger. Kommunen er derfor en viktig aktør når målene ovenfor skal nås, og mye av hensikten med det foreliggende revisjonsarbeidet har vært å modernisere, forenkle og oppdatere alkoholloven slik at den fortsatt fungerer som et godt styringsverktøy for kommunene.

Kort om de viktigste forslagene til endringer

Sosialdepartementet foreslår ikke endringer i hovedlinjene i alkoholpolitikken, men justeringer i bruken av enkelte virkemidler. Det foreslås lovendringer som vil gi kommunen større frihet til å organisere sitt alkoholpolitiske arbeid. Begrensningen i delegasjonsadgangen og pålegget om opprettelse av kommunale kontrollutvalg foreslås opphevet, samtidig som betydningen av å opprettholde kravet til at kommunene skal ha en alkoholpolitisk handlingsplan understrekes. Det foreslås blant annet endringer i alkoholovens vandelsbestemmelse, for å gi kommunene bedre tilgang til opplysninger av betydning for å avdekke stråmannsvirksomhet m.v. i skjenkenæringen, og bedre forutsetninger for å utøve effektiv kontroll. For å følge opp regjeringens Handlingsplan mot rasisme og diskriminering (2002-2006), foreslås det inntatt i alkoholloven en hjemmel for kommunen til å inndra bevilling på grunnlag av diskriminering ved skjenkestedet. (Høringsnotatets kapittel 2).

Som følge av gjennomføringen av EFTA-domstolens såkalte rusbrus-dom, foreslår departementet at bevillingssystemet for salg og skjenking i fremtiden skal bygge på et generelt prinsipp om likebehandling av øl, vin og brennevin med samme alkoholinnhold. Langt de fleste skjenkestedene har allerede bevilling til skjenking av brennevin, slik at den reelle økningen i tilgjengeligheten til brennevin med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent vil bli liten. Kommunene vil etter departementets forslag fortsatt ha mulighet til å begrense tilgjengeligheten til drikk med mer enn 22 volumprosent alkohol gjennom omfanget av bevillingen og skjenketidene.

I høringsnotatet presenterer departementet ulike modeller for fremtidig regulering av aldersgrensene basert på prinsippet om likebehandling av vin og brennevin med samme alkoholinnhold. Departementet anbefaler en modell som innebærer at aldersgrensen for salg og skjenking av brennevin med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent settes til 18 år. Aldersgrensen for salg og skjenking av brennevin med 22 volumprosent alkohol eller mer skal fortsatt være 20 år. Denne løsningen innebærer at det ikke lenger skal skilles mellom gjærede og brennevinsbaserte ferdigblandede drikker med samme alkoholinnhold, og gir god sammenheng med de øvrige forslagene til endringer i bevillingssystemet for salg og skjenking. (Høringsnotatets kapittel 3).

I samråd med Finansdepartementet foreslår Sosialdepartementet at bevillingssystemet for import og engrossalg av alkoholholdig drikk avvikles og erstattes av en registreringsplikt etter særavgiftsregelverket. Kontrolloppgavene etter henholdsvis alkoholloven og særavgiftsregelverket er i dag delvis overlappende, og det anses ikke lenger alkoholpolitisk nødvendig å opprettholde et eget kontrollsystem etter alkoholloven. (Høringsnotatets kapittel 4).

Dagens praksis med å utarbeide en fireårig landsplan for AS Vinmonopolet foreslås avvirket. Det overlates dermed til Vinmonopolets styre å fastsette antallet utsalg på landsbasis og den geografiske fordelingen av dem. Det er ikke lenger noen motsetning mellom hensynet til å begrense antallet nye utsalg av alkoholpolitiske grunner, og det antall utsalg som Vinmonopolet mener er forsvarlig av bedriftsøkonomiske hensyn. Dagens bestemmelse om at departementet kan fastsette høyeste antall salgsbevillinger og fordeling av disse foreslås imidlertid opprettholdt. (Høringsnotatets kapittel 6).

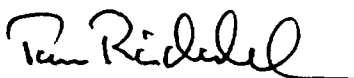
Kort om viktige spørsmål som drøftes uten forslag til lovendring

EFTAs overvåkingsorgan har bedt norske myndigheter om en redegjørelse for nødvendigheten av gjeldende norsk forbud mot reklame for alkoholholdig drikk i lys av EØS-avtalen, og spørsmålet er vurdert i høringsnotatet.

Etter en helhetsvurdering vil departementet ikke foreslå at det gjøres unntak fra forbudet mot reklame for alkoholholdig drikk i lovens § 9-2. Gjennom å eliminere kommersielle annonser for alkohol elimineres også faren for at barn og unge både frivillig og ufrivillig blir eksponert for reklamens påvirkningskraft. Dette er viktige argumenter for å opprettholde strenge restriksjoner for alkoholreklame. (Høringsnotatets kapittel 5)

I høringsnotatet omtales også enkelte forslag om utvidelse av Vinmonopolets virksomhet til å omfatte salg av øl og rusbrus i kommuner som ønsker en monopolisering av disse varene, og til å drive publikumsprøving av vin i butikkene etter stengt tid. Departementet går ikke inn for lovendringer på disse punktene. (Høringsnotatets kapittel 6)

Med hilsen

Tom Rådahl e.f.
ekspedisjonssjef

Inger Gran
avdelingsdirektør

Kontaktpersoner: Avdelingsdirektør Inger Gran (ig@sos.dep.no), rådgiver Merethe Rein (mer@sos.dep.no) og rådgiver Lilly Sofie Ottesen (lso@sos.dep.no).

Vedlegg

HØRINGSINSTANSER - ALKOHOLLOVEN

Departementene

Stortingets ombudsmann for forvaltningen

Datatilsynet

Forbrukerombudet

Konkurransetilsynet

Sosial- og helsedirektoratet

Statens helsetilsyn

Statens næringsmiddeltilsyn

Toll- og avgiftsdirektoratet

Politidirektoratet

Kommunenes Sentralforbund

Landets fylkesmenn

Landets kommuner

Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS)

Statens institutt for folkehelse

Statistisk sentralbyrå

Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR)

Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)

Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF)

Universitetet i Oslo

Universitetet i Bergen

Universitetet i Trondheim

Universitetet i Tromsø

Actis – Rusfeltets samarbeidsorgan

Akademikernes Fellesorganisasjon

Arbeidernes Edruskapsforbund

AS Vinmonopolet

Bryggeriagentenes Landsforening

Handel og kontor i Norge

Handels- og servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH)

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet

IOGT i Norge

Norges Colonialgrossisters Forbund

Coop Norge

NorgesGruppen

Bryggeri- og Mineralvannforeningen

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Vin- og brennevinsleverandørenes Forening (VBF)

Landsorganisasjonen i Norge (LO)

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)

Reiselivsbedriftenes Landsforening (RBL)
Rådet for fagopplæring i arbeidslivet
Norsk senter for rusfri miljøutvikling
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund
Fagrådet innen Rusvernet i Norge
Norges Markedsføringsforbund
Norske annonsørers forbund
Norske Avisers Landsforening
Næringslivets Servicekontor for markedsrett
Reklamebyråforeningen

LOV 1989-06-02 nr 27: Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

Bruk av basen forutsetter at du samtykker i betingelsene i [brukeravtalen](#).

DATO: LOV-1989-06-02-27
DEPARTEMENT: SOS (Sosialdepartementet)
PUBLISERT: ISBN 82-504-1491-8
IKRAFTTREDELSE: 1990-01-01
SIST-ENDRET: [LOV-2003-05-23-34](#) fra 2003-07-01
ENDRER:

SENTRALE FORSKRIFTER

INNHold

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

Kapittel 1. Almennlige bestemmelser.

§ 1-1. Lovens formål.

§ 1-2. Lovens virkeområde.

§ 1-3. Definisjon av alkoholholdig drikk.

§ 1-4. Definisjon av salg, skjenking og engrossalg

§ 1-4a. Bevillingsplikt

§ 1-4b. Bevillingshaver

§ 1-5. Aldersgrense.

§ 1-6. Bevillingsperioden.

§ 1-7. Bevilling for salg og skjenking

§ 1-7a. Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salg eller skjenking

m.v.

§ 1-7b. Krav til bevillingshaver og andre personer

§ 1-7c. Styrer og stedfortreder

§ 1-7d. Kommunal alkoholpolitisk handlingsplan

§ 1-8. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

§ 1-8a. Politiets stengningsadgang

§ 1-9. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

§ 1-10. Overdragelse, død og konkurs

§ 1-11. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan...

§ 1-12. Delegasjon.

§ 1-13. Bestilling av alkoholholdig drikk gjennom mellommenn

§ 1-14. Opplysninger til statistiske formål

§ 1-15. Opplysnings- og meldeplikt

§ 1-16. Klage

Kapittel 2. Innførsel og utførsel.

§ 2-1. Retten til innførsel av alkoholholdig drikk

§ 2-2. Retten til utførsel av alkoholholdig drikk.

§ 2-3. Hjemmel for forskrifter om innførsel og utførsel av alkoholholdig drikk.

Kapittel 3. Salg av alkoholholdige drikker.

I. Alminnelige bestemmelser

§ 3-1. Retten til salg av alkoholholdige drikker.

§ 3-2. Vilkår knyttet til bevillingen

II. Salg av brennevin, vin og øl med alkoholinnhold over 4,75 volumprosent.

§ 3-3. Fastsettelse av antall salgsbevillinger for A/S Vinmonopolet

§ 3-4. Tidsinnskrenkninger for salg av brennevin, vin og øl med alkoholinnhold over 4,75 volumprosent.

III. Salg av øl med lavere alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent.

§ 3-5. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan...

§ 3-6. (Opphevet ved lov 8 jan 1993 nr. 23.)...

§ 3-7. Tidsinnskrenkninger for salg og utlevering av øl

§ 3-8. Salgssteder som ikke kan gis bevilling.

§ 3-9. Utøvelse av bevillingen

Kapittel 3A. Engrossalg av alkoholholdig drikk

§ 3A-1. Retten til engrossalg av alkoholholdig drikk

§ 3A-2. Hvem engrossalg kan skje til

§ 3A-3. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan...

§ 3A-4. Vilkår for tildeling av bevilling

§ 3A-5. Krav til søknaden

§ 3A-6. Innhenting av uttalelser

§ 3A-7. Opplysningsplikt

§ 3A-8. Utøvelse av engrosbevilling

§ 3A-9. Melding og godkjenning

§ 3A-10. Kontroll med utøvelsen av bevillingen

§ 3A-11. Bevillingsgebyr

§ 3A-12. Inndragning av bevilling

§ 3A-13. Merking

Kapittel 4. Kommunale skjenkebevillinger.

§ 4-1. Skjenking av alkoholholdige drikker

§ 4-2. Omfanget av bevillingen.

§ 4-3. Vilkår knyttet til bevillingen

§ 4-4. Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker

§ 4-5. Ambulerende skjenkebevilling.

§ 4-6. Hjemmel for forskrifter om alkoholfrie drikker.

§ 4-7. Utøvelse av bevillingen

Kapittel 5. Statlige skjenkebevillinger.

§ 5-1. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan...

§ 5-2. Skjenkebevilling på tog, fly og skip

§ 5-3. Skjenkebevilling til Forsvarets befalsmesser m.v.

Kapittel 6. Tilvirkning

§ 6-1. Tilvirkning av alkoholholdig drikk

§ 6-2. (Opphevet ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan...

§ 6-3. (Opphevet ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan...

§ 6-4. (Opphevet ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan...

Kapittel 7. Gebyrer, avgifter og anvendelse av A/S Vinmonopolets overskudd

§ 7-1. Bevillingsgebyrene

§ 7-2. Vinmonopolavgiften.

§ 7-3. Statens andel av A/S Vinmonopolets overskudd.

Kapittel 8. Spesielle påbud og forbud.

§ 8-1. Forbud mot tilvirking og omdestillering av brennevin.

§ 8-2. Forbud mot ulovlig forvaring og lagring av alkoholholdig drikk

§ 8-2a. Forbud mot kjøp av ulovlig tilvirket eller omdestillert brennevin

§ 8-3. Forbud mot tilvirking, oppbevaring og omsetning av gjærende eller gjæret udestillert væske.

§ 8-4. Hjemmel for forbud mot kontroll med preparater som anvendes til alkoholholdig drikk.

§ 8-5. Forbud mot apparater for tilvirking av brennevin m.v.

§ 8-6. Forbud mot bruk av alkoholholdig drikk som gevinst eller premie

§ 8-6a. Forbud mot utdeling av alkoholholdig drikk i markedsføringsøyemed

§ 8-7. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan...

§ 8-8. Ulovlig kjøp.

§ 8-9. Serverings- og drikkeforbud

§ 8-10. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan...

§ 8-11. Forbud mot salg og skjenking til berusede personer.

§ 8-12. Forbud mot omsetning med rabatt.

§ 8-13. Forbud mot innførsel og omsetning av visse alkoholholdige drikker

Kapittel 9. Reklameforbud.

§ 9-1. Reklame for tilvirkingsmidler for alkoholholdig drikk.

§ 9-2. Reklame for alkoholholdig drikk.

§ 9-3. Tilsyn

§ 9-4. Retting og tvangsmulkt

§ 9-5. Klage

Kapittel 10. Straff.

§ 10-1. Alminnelige bestemmelser om straff.

§ 10-2. Straff ved gjentatt overtredelse.

§ 10-3. Tilintetgjøring av alkoholholdig drikk m.v.

§ 10-4. Beslag til statskassen.

Kapittel 11. Lovens ikrafttredelse.

§ 11-1. Lovens ikrafttredelse.

§ 11-2. Overgangsbestemmelser.

§ 11-3. Oppheving av andre lover.

§ 11-4. Endringer i andre lover.

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

Jfr. lover 28 juni 1912 nr. 4, 19 juni 1964 nr. 1. - Jfr. *tidligere* forordning 8 mars 1757 og 12 aug 1811, lover 6 aug 1824, 4 aug 1827, 19 jan 1837, 6 sep 1845, 19 aug 1848, 28 aug og 24 sep 1851, 26 aug 1854, 28 sep 1857, 18 mai 1860, 14 feb 1863, 9 juni 1866, 12 juni 1869, 3 mai 1871, 4 mai 1872, 5 mai 1875, 1 juni 1876, 14 juni 1879, 1 mai 1880, 23 april 1881, 3 juni 1882, 16 juni 1883, 18 juni 1884, 29 juni 1888, 9 mai 1891, 20 juli 1893, 24 juli 1894 med tilleggslover 12 juni 1895, 6 aug 1897, 13 des 1900 og 22 mai 1902, 17 mai 1904 nr. 8 med tilleggslover 19 juli 1912 nr. 8, 25 juli 1913 nr. 12, 30 juli 1915 nr. 2, 25 mai 1917 nr. 1, 7 juni 1917, 3 juli 1917 nr. 5, 2 aug 1918 nr. 2, 23 juli 1919 nr. 1 og 2, 15 des 1920 nr. 1, 16 sep 1921 nr. 2 og 3, 7 juli 1922 nr. 9 og 23 mars 1923 nr. 3, 1 aug 1924 nr. 1 med tilleggslover 17 juli 1925 nr. 15 og 25 juni 1926 nr. 6 og 5 april 1927.

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser.

§ 1-1. Lovens formål.

Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

§ 1-2. Lovens virkeområde.

Loven får anvendelse på innførsel til, utførsel fra, og omsetning av alkoholholdig drikk i Norge.

Departementet kan gi forskrifter om lovens anvendelse på Svalbard, Jan Mayen og kontinentalsokkelen.

Endret ved lov 22 des 1999 nr. 108 (i kraft 1 jan 2000).

§ 1-3. Definisjon av alkoholholdig drikk.

I denne lov brukes alkoholholdig drikk som fellesbetegnelse på drikker som inneholder mer enn 2,50 volumprosent alkohol, likevel slik at aldersgrensebestemmelsen i § 1-5 får anvendelse på drikk mellom 0,70 og 2,50 volumprosent alkohol.

Med øl forstås gjæret, udestillert drikk som er laget med tørket eller ristet malt som hovedsakelig ekstraktgivende emne. Kongen kan, uten hinder av § 3-1 første ledd, gi forskrift om at bestemmelsene i denne loven om salg og skjenking av øl med lavere alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent skal gjelde tilsvarende for vin eller brennevin i lukket forpakning med samme alkoholinnhold.

Med vin forstås drikk som er laget av druesaft ved alkoholgjæring, herunder vin tilsatt tilvirket alkohol (sterkvin). Likt med vin regnes

- a) drikk som er laget av frukt, bær, plantesaft eller honning ved alkoholgjæring uten tilsetning av tilvirket alkohol, og
- b) annen alkoholholdig drikk under 22 volumprosent som ikke regnes som øl eller brennevin etter paragrafen her.

Med brennevin forstås drikk som inneholder tilvirket alkohol ublandet eller i blanding med andre produkter, og som ikke er vin. Enhver drikk som inneholder mer enn 22 volumprosent alkohol regnes som brennevin.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke drikker som skal regnes som henholdsvis øl, vin og brennevin. I tvilstilfelle kan departementet avgjøre spørsmålet med bindende virkning.

Som alkoholholdig drikk etter denne lov regnes ikke væsker som ved denaturering eller av andre grunner er u hensiktsmessig som berusningsmiddel og heller ikke væsker som bare er tilsatt den mengde alkohol som er nødvendig for oppløsning eller holdbarhet.

Bestemmelsene i denne lov gjelder ikke alkohol som i medhold av annen lov selges, kjøpes, utleveres eller sendes til medisinsk eller teknisk eller vitenskapelig bruk, eller sprit til desinfeksjonsbruk.

Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 42, 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998), 2 juli 1999 nr. 57 (i kraft 1 juli 1999), 13 des 2002 nr. 87 (i kraft 1 jan 2003 iflg. res. 13 des 2002 nr. 1396).

§ 1-4. Definisjon av salg, skjenking og engrossalg

Med salg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet.

Med skjenking forstås salg for drikking på stedet. Som skjenking regnes det også når bevillingshaver vet om at det drikkes i deler av hans hus som han har rådighet over, eller på andre steder i hans besittelse, eller på husets nærmeste tilliggelser.

Med engrossalg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk mot vederlag som ikke omfattes av første og annet ledd.

Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 1-4a. Bevillingsplikt

Salg, skjenking, engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling etter denne lov.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-4b. Bevillingshaver

Bevilling etter denne lov gis til den for hvis regning virksomheten drives.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-5. Aldersgrense.

Salg, skjenking eller utlevering av brennevin må ikke skje til noen som er under 20 år.

Salg, skjenking eller utlevering av annen alkoholholdig drikk må ikke skje til noen som er under 18 år.

Den som selger eller skjenker brennevin må ha fylt 20 år, og den som selger eller skjenker annen alkoholholdig drikk må ha fylt 18 år. Dette gjelder likevel ikke servitør med kokk- eller servitørfagbrev, eller ved salg av drikk som inneholder mellom 0,70 og 2,50 volumprosent alkohol når en person over 18 år har daglig tilsyn med salget. Departementet kan gi forskrifter om unntak fra aldersgrensebestemmelsene for lærlinger og andre under opplæring.

Departementet kan gi forskrifter om aldersgrensen for innførsel av alkoholholdig drikk.

Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-6. Bevillingsperioden.

Kommunal bevilling til salg av brennevin, vin og øl med høyere alkoholinnhold enn 4,75 volumprosent (sterkøl) kan gis for 4 år av gangen, og med opphør senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Kommunal bevilling til salg av annet øl enn nevnt i første ledd og skjenking av alkoholholdig drikk kan gis for perioder inntil 4 år, og med opphør senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Bevilling til salg av annet øl enn nevnt i første ledd og skjenking av alkoholholdig drikk kan dessuten gis for en bestemt del av året, og for en enkelt bestemt anledning.

Statlige skjenkebevillinger gis inntil videre.

Statlige tilvirknings- og engrosbevillinger gis inntil videre, men kan dersom særlige forhold tilsier det gis for en bestemt periode.

Dersom spørsmålet om fornyelse av gitt bevilling ikke er endelig avgjort innen bevillingsperiodens utløp, er bevillingen fortsatt gyldig inntil utgangen av den måned hvor endelig vedtak om ny bevilling er truffet, likevel ikke ut over 3 måneder fra begynnelsen av den nye bevillingsperioden.

Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 23, 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 23 juni 1995 og 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-7. Bevilling for salg og skjenking

Bevilling for salg og skjenking gis av kommunen med mindre det gis statlig bevilling etter kapittel 5. Bevilling for skjenking på tog eller ombord i skip som ikke er omfattet av statlig bevillingsmyndighet etter § 5-2, gis av den kommunen som skipet eller toget har som utgangspunkt for sin virksomhet. Når slik virksomhet har flere kommuner som virkeområde, må bevilling gis av samtlige kommuner.

Før kommunestyret avgjør søknaden, skal det innhentes uttalelse fra sosialtjenesten og politiet. Det kan også innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene. I kommuner som har militær øvingsplass, skal uttalelse innhentes fra vedkommende militære avdeling.

Kommunen kan pålegge søkeren å dokumentere de opplysninger som er nødvendige for å kunne ta stilling til om kravene i §§ 1-7b og 1-7c er oppfylt.

Melding om gitte bevillinger sendes politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene.

Endret ved lover 13 des 1991 nr. 81, 11 juni 1993 nr. 85, 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-7a. Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salg eller skjenking m.v.

Ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Det kan også legges vekt på om bevilings søker og personer som nevnt i § 1-7b første ledd er egnet til å ha bevilling.

En bevilling etter § 4-2 tredje ledd kan bare utvides hvis tilvirkningen skal skje ved skjenkestedet, og tilvirkningen og skjenkingen vil utgjøre en del av stedets helhetlige karakter og serveringstilbud.

Kommunen kan beslutte at det ikke skal gis mer enn et bestemt antall bevillinger til salg eller skjenking.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998), endret ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 1-7b. Krav til bevillingshaver og andre personer

Bevillingshaver, og person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av selskap som driver virksomheten eller oppebærer en vesentlig del av dens inntekter eller i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen, bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål samt skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen.

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personers vandel etter første ledd, kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

Departementet kan gi forskrifter om innholdet i og dokumentasjon av vandelskravene.

Vandelskravene gjelder ikke for bevilling til A/S Vinmonopolet og statlig bevilling etter kap. 3A og § 5-3.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-7c. Styre og stedfortreder

For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten. Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til salgs- eller skjenkestedets størrelse. Kravet om styrer og stedfortreder gjelder ikke for bevilling til A/S Vinmonopolet og statlig bevilling etter kap. 3A.

Styrer og stedfortreder må være ansatt på salgs- eller skjenkestedet eller arbeide i virksomheten i kraft av eierstilling. Som styrer kan bare utpekes den som har styringsrett over salg eller skjenking, herunder ansvar for å føre tilsyn med utøvelsen av bevillingen. I styrers fravær påhviler styrers plikter stedfortreder. Bevillingshaver må straks søke om godkjenning av ny styrer dersom styrer slutter.

Styrer og stedfortreder må være over 20 år og ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den. Dokumentasjonskravet gjelder ikke ved tildeling av bevilling for en enkelt bestemt anledning etter § 1-6 tredje ledd og ambulerende bevilling etter § 4-5.

Styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål.

Ved vurderingen av styrers og stedfortreders vandel etter første ledd, kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

Departementet kan gi forskrifter om innholdet i og dokumentasjon av vandels- og kvalifikasjonskravene, herunder om betaling for avleggelse av prøve.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998 iflg. res. 19 des 1997 nr. 1315, med unntak av dokumentasjonskravet i tredje ledd, som sattes i kraft 1 juli 1999 iflg. res. 18 feb 1999 nr. 162 - 1 juli 2000 for styrere og stedfortreder i virksomhet som har eller har søkt om bevilling før 1 juli 1999).

§ 1-7d. Kommunal alkoholpolitisk handlingsplan

Kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-8. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

Kommunestyret kan i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid dersom vilkårene i § 1-7b ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.

Ved vurderingen av om bevillingen bør inndras, og for hvor lenge, kan det blant annet legges vekt på type overtredelse, overtredelsens grovhet, om bevillingshaveren kan klandres for overtredelsen og hva som er gjort for å rette opp forholdet. Det kan også legges vekt på tidligere praktisering av bevillingen.

En bevilling kan også inndras dersom det skjer gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet.

En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året. Departementet gir forskrifter om avgrensning og utfylling av inndragningsadgangen etter dette ledd.

Statlige skjenkebevillinger kan når som helst inndras av departementet, selv om vilkårene etter første ledd ikke foreligger.

Endret ved lover 24 juni 1994 nr. 47, 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-8a. Politiets stengningsadgang

Politiet kan stenge et sted som driver salg eller skjenking av alkoholholdig drikk uten å ha bevilling.

Politiet kan stenge et salgs- eller skjenkested for inntil to dager når det er nødvendig for å hindre forstyrrelse av offentlig ro og orden, ivareta enkeltpersoners eller allmennhetens sikkerhet eller for å avverge eller stanse lovbrudd.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-9. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

Kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling, og statlig bevilling etter § 5-3 første ledd, tilligger kommunen.

Kontroll med utøvelsen av statlig bevilling etter §§ 5-2 og 5-3 annet ledd tilligger departementet.

Departementet kan gi forskrifter om kontroll med salg og skjenking, om utøvelsen av kontroll og opprettelse av kontrollutvalg.

Departementet kan gi forskrifter om internkontroll for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes.

Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 105, 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998), 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 1-10. Overdragelse, død og konkurs

Bevillingen faller bort ved overdragelse av virksomheten. Det samme gjelder ved overdragelse av alle eller en dominerende andel av aksjene eller andelene i et selskap som eier slik virksomhet. Virksomheten kan likevel fortsette på den tidligere bevilling i inntil tre måneder, så fremt bevillingsmyndigheten er underrettet om dette. Alkoholholdig drikk som inngår i varebeholdningen, kan overdras sammen med virksomheten etter forskrifter gitt av departementet.

Bevillingen faller bort ved bevillingshavers død. Dødsboet kan likevel fortsette virksomheten i henhold til den tidligere bevillingen i tre måneder etter dødsfallet dersom bevillingsmyndigheten

underrettes om det, eller innen samme frist overdra alkoholholdig drikk til bevillingshavere etter denne lov.

Bevillingen faller bort ved bevillingshavers konkurs. Konkursboet kan i perioden fram til endelig avslutning av bobehandlingen overdra alkoholholdig drikk som inngår i boet til bevillingshavere etter denne lov.

Panthaver kan etter en konkurs få tillatelse fra departementet til å selge pantsatt alkoholholdig drikk til innehaver av bevilling etter denne lov. Departementet kan gi forskrifter om innholdet i og utøvelsen av tillatelsen.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-11. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).)

§ 1-12. Delegasjon.

Avgjørelser om tildeling av bevilling, og om tiden for salg og skjenking, kan bare delegeres til formannskapet. I kommuner med parlamentarisk styringsform kan slike saker bare delegeres til faste utvalg eller kommunerådet.

Andre avgjørelser som etter loven er tillagt kommunestyret, kan delegeres i samsvar med lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner §§ 10 nr. 2, 20 nr. 3 og 23 nr. 4. Dette gjelder også for inndragning av bevilling etter § 1-8, og for tildeling av bevilling, utvidelse av skjenketid og utvidelse av skjenkelokale for en enkelt anledning. Videre gjelder dette avgjørelse om å avslå søknad om bevilling dersom kommunestyret har besluttet at det ikke skal gis mer enn et bestemt antall bevillinger i kommunen, og søknaden mottas etter at dette antallet er tildelt.

Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 85, 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-13. Bestilling av alkoholholdig drikk gjennom mellommenn

Departementet kan gi forskrifter om mellommenns adgang til å oppta bestilling på alkoholholdig drikk.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 1-14. Opplysninger til statistiske formål

Departementet kan gi forskrifter om plikt for bevillingshaver til å avgi opplysninger til statistiske formål.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-15. Opplysnings- og meldeplikt

Politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene plikter uten hinder av taushetsplikt å gi de opplysninger som er nødvendige for behandlingen av salgs- og skjenkebevillingsaker.

Dersom politiet eller skatte- og avgiftsmyndighetene avdekker forhold som kan antas å ha vesentlig betydning for bevillingsspørsmålet, plikter de av eget tiltak og uten hinder av taushetsplikt, å informere bevillingsmyndigheten om det. Departementet kan gi forskrifter om melde- og opplysningsplikten.

Bestemmelsen gjelder ikke statlige bevillinger etter kap. 3A.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 1-16. Klage

Kommunens enkeltvedtak etter § 1-8 og kap. 3, 4 og 7 kan påklages til fylkesmannen.

Fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rette organ og om det er blitt til på lovlig måte.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

Kapittel 2. Innførsel og utførsel.

§ 2-1. Retten til innførsel av alkoholholdig drikk

Alkoholholdig drikk kan bare innføres fra utlandet av den som har tilvirknings- eller engrosbevilling, utvidet salgsbevilling etter § 3-1 tredje ledd eller skjenkebevilling utvidet til å gjelde innførsel etter § 4-2 tredje ledd.

Etter forskrifter gitt av departementet kan alkoholholdig drikk likevel innføres som vareprøve eller av A/S Vinmonopolet uten bevilling som nevnt i første ledd. Uten slik bevilling kan alkoholholdig drikk også innføres til personlig bruk og av fremmede makters representasjoner i Norge for tjenestebruk, når det skjer avgiftsfritt eller etter forskrifter gitt av departementet.

Endret ved lover 4 des 1992 nr. 132 (i kraft 1 jan 1994), 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996), 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 2-2. Retten til utførsel av alkoholholdig drikk.

Som ledd i næringsvirksomhet kan alkoholholdig drikk bare utføres til utlandet av den som har tilvirknings- eller engrosbevilling.

Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 2-3. Hjemmel for forskrifter om innførsel og utførsel av alkoholholdig drikk.

Departementet kan gi forskrifter om innførsel og utførsel av alkoholholdig drikk.

Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

Kapittel 3. Salg av alkoholholdige drikker.

I. Almennelige bestemmelser

§ 3-1. Retten til salg av alkoholholdige drikker.

Salg av brennevin, vin og øl med høyere alkoholinnhold enn 4,75 volumprosent alkohol (sterkøl), kan bare foretas av A/S Vinmonopolet på grunnlag av kommunal bevilling. Dersom bevilling til salg av brennevin og vin er gitt omfatter denne også øl som nevnt i dette leddet.

Salg av annet øl enn nevnt i første ledd kan bare foretas på grunnlag av kommunal bevilling. Det gjelder også der salget skal drives av et selskap som helt eller delvis eies av kommunen. Bevillingen gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet.

Bevilling etter annet ledd kan utvides til å omfatte innførsel av annet øl enn nevnt i første ledd, for salg i egen virksomhet. Bevillinger gitt for en bestemt del av året eller for en enkelt bestemt anledning, jf § 1-6 tredje ledd, kan ikke utvides til å omfatte tillatelse til innførsel for salg i egen virksomhet. Bestemmelsene i lovens kapittel 1 og 3 får anvendelse så langt de passer.

Salgsbevilling kan ikke utøves sammen med skjenkebevilling i samme lokale. A/S Vinmonopolet kan ikke inneha engros- eller tilvirkningsbevilling.

Bevilling til salg av brennevin, vin og/eller sterkøl til A/S Vinmonopolet kan bare gis dersom det også gis bevilling til salg av øl med lavere alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent i kommunen.

A/S Vinmonopolet skal ikke forskjellsbehandle leverandører og produkter på grunnlag av nasjonalitet eller opprinnelsesland. Departementet kan gi forskrifter om innkjøp, produktutvalg, leveringsbetingelser og prisfastsetting.

Det kan bare selges alkoholholdig drikk som er levert av en som har tilvirknings-, engros- eller salgsbevilling, eller som er innført med hjemmel i tredje ledd eller av A/S Vinmonopolet med hjemmel i § 2-1 annet ledd.

Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 23 (som endret fjerde ledd, skal være femte ledd), 4 des 1992 nr. 132 (i kraft 1 jan 1994), 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998), 22 des 1999 nr. 105 (i kraft 1 jan 2000 iflg. res. 22 des. 1999 nr. 1373), 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 3-2. *Vilkår knyttet til bevillingen*

Det kan settes vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

II. Salg av brennevin, vin og øl med alkoholinnhold over 4,75 volumprosent.

Endret ved lov 8 jan 1993 nr. 23 (i kraft 1 mars 1993).

§ 3-3. *Fastsettelse av antall salgsbevillinger for A/S Vinmonopolet*

Departementet kan fastsette høyeste antall salgsbevillinger og fordeling av disse. Kommunestyret fastsetter det høyeste antall utsalgssteder for A/S Vinmonopolet innen kommunen og godkjenner deres beliggenhet.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 3-4. *Tidsinnskrenkninger for salg av brennevin, vin og øl med alkoholinnhold over 4,75 volumprosent.*

Salg fra A/S Vinmonopolets utsalgssteder kan skje fra kl. 8.30 til kl. 18.00. På dagen før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Åpningstiden for A/S Vinmonopolets utsalgssteder fastsettes av departementet. Departementet kan bestemme at salgstiden skal begrenses til ukens 5 første hverdager.

Salg er forbudt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai, jul-, nyttårs-, påske- og pinseaften og på stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov.

Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 23, 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 juli 1997).

III. Salg av øl med lavere alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent.

Endret ved lov 8 jan 1993 nr. 23.

§ 3-5. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).)

§ 3-6. (Opphevet ved lov 8 jan 1993 nr. 23.)

§ 3-7. *Tidsinnskrenkninger for salg og utlevering av øl*

Salg og utlevering av øl kan skje fra kl. 08.00 til kl. 18.00. På dager før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke eller utvide tiden for salg i forhold til det som følger av første ledd. Salg og utlevering av øl er likevel forbudt etter kl. 20.00 på hverdager, og etter kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag. Det kan bestemmes at salg av øl ikke skal finne sted til bestemte tider på dagen eller på bestemte ukedager.

Salg og utlevering av øl skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai, og på stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov.

I de kommuner som har vinmonopolutsalg kan tiden for salg av øl ikke fastsettes kortere enn Vinmonopolets faktiske åpningstider.

Endret ved lover 31 mai 1991 nr. 22, 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 3-8. *Salgssteder som ikke kan gis bevilling.*

Departementet kan i forskrifter bestemme at visse typer salgssteder ikke skal kunne gis bevilling til salg av øl.

§ 3-9. *Utøvelse av bevillingen*

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og

i bestemmelser gitt i medhold av denne, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

Kapittel 3A. Engrossalg av alkoholholdig drikk

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 3A-1. Retten til engrossalg av alkoholholdig drikk

Engrossalg av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling gitt av departementet. Det kan settes slike vilkår i bevillingen som er nødvendige for å sikre gjennomføringen av loven herunder vilkår om regnskapsførsel og rutiner for distribusjon av varene.

Bevillingen kan omfatte en, flere eller alle typer alkoholholdig drikk.

Bevillingen gir ikke rett til å tappe vedkommende drikk med mindre det er særskilt angitt i bevillingen. Bevillingshaveren kan overlate tappingen til andre bare dersom det er særskilt fastsatt i bevillingen.

Departementet kan gi forskrifter om grensen mellom tapping og tilvirkning. I tvilstilfeller kan departementet avgjøre spørsmålet med bindende virkning.

Den som har bevilling til å tilvirke alkoholholdig drikk etter § 6-1 anses for også å ha engrosbevilling for den type alkoholholdig drikk bevillingen gjelder for.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996), endret ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 3A-2. Hvem engrossalg kan skje til

Engrossalg av alkoholholdig drikk som ikke skjer til kjøper i utlandet, kan bare skje til den som har bevilling til detaljsalg, skjenking, tilvirkning eller engrossalg av vedkommende drikk. Engrossalg kan likevel ikke skje til den som bare har bevilling til salg eller skjenking for en enkelt bestemt anledning eller en ambulerende skjenkebevilling. Selgeren plikter å forvise seg om at kjøperen har nødvendig bevilling.

Departementet kan gi forskrifter om bevillingshavers adgang til å benytte alkoholholdig drikk som gave, lønn eller utbytte samt å selge alkohol til ansatte til eget bruk.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 3A-3. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).)

§ 3A-4. Vilkår for tildeling av bevilling

Bevilling gis dersom følgende vilkår er oppfylt:

1. Bevillingshaver, og person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av selskap som driver virksomheten eller oppebærer en vesentlig del av dens inntekter eller i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, har utvist uklanderlig vandel i forhold til lovgivning av betydning for hvordan virksomheten skal utøves, herunder alkohollovgivningen, tolllovgivningen, skatte- og avgiftslovgivningen, regnskaps- og selskapslovgivningen og næringsmiddellovgivningen.
2. Det er stilt tilfredsstillende sikkerhet for oppfyllelse av krav på alkoholavgift.
3. Varelageret er tilfredsstillende sikret.
4. Bevillingshaver ikke driver annen virksomhet som er uforenlig med engrossalg av alkoholholdig drikk.

Departementet kan gi forskrifter til utfylling av denne paragrafen.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996), endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 3A-5. *Krav til søknaden*

Søknaden skal være skriftlig og være ledsaget av et søknadsgebyr. Søkeren skal i søknaden uoppfordret fremlegge de opplysninger som er nødvendige for å kunne ta stilling til om lovens krav for å tildele bevilling er oppfylt. Den skal også inneholde opplysninger om annen virksomhet søkeren driver.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke krav som skal stilles til søknaden og om søknadsgebyret. Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 3A-6. *Innhenting av uttalelser*

Før søknaden avgjøres skal det innhentes uttalelse fra politiet, avgiftsmyndighetene, skattemyndighetene, tollmyndighetene og næringsmiddeltilsynet.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 3A-7. *Opplysningsplikt*

Politiet, avgiftsmyndighetene, skattemyndighetene, tollmyndighetene og næringsmiddeltilsynet plikter uten hinder av taushetsplikt å gi de opplysninger som er nødvendige for behandlingen av saker etter dette kapittel.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 3A-8. *Utøvelse av engrosbevilling*

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av denne, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på forsvarlig måte. Departementet kan stille nye vilkår dersom dette er nødvendig for å sikre gjennomføringen av loven.

Den som har rett til å drive engroshandel med alkoholholdig drikk, har ansvaret for at distribusjonen av varene skjer i betryggende former og i samsvar med regler gitt i eller i medhold av denne lov, fra det tidspunkt de ankommer til landet og til de er levert annen bevillingshaver. Dette gjelder selv om distribusjonen er overlatt til andre.

Dersom tapping eller andre deler av virksomheten er overlatt til andre, har bevillingshaveren ansvaret for at det skjer i betryggende former og i samsvar med regler gitt i eller i medhold av denne lov.

Departementet kan gi forskrifter om distribusjon og tapping. Departementet kan også gi forskrifter om plikt for bevillingshaver til å avgi opplysninger til statistiske formål.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 3A-9. *Melding og godkjenning*

Før bevilling tas i bruk, skal melding om dette sendes departementet. Videre skal det gis melding før virksomheten nedlegges eller avbrytes. Det skal gis melding om etablering eller nedleggelse av lager, om endringer i ledelsen av virksomheten og om overdragelse av vesentlige deler av aksjene eller selskapsandeler. Videre skal det også gis melding dersom virksomhetens omfang endres vesentlig og om andre forhold som har betydning for kontrollen med virksomheten.

Nytt lager eller endring av et lagers innretning må godkjennes av bevillingsmyndigheten før endringen iverksettes. Tilsvarende gjelder dersom nytt tapperi tas i bruk, eller et tapperis innretning endres.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996), endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998), 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 3A-10. *Kontroll med utøvelsen av bevillingen*

Kontrollen med utøvelsen av engrosbevilling tilligger departementet.

Departementet kan når som helst kreve tilgang til virksomhetens lokaler og til dens regnskaper. Bevillingshaver plikter å gi de nødvendige opplysninger om regnskap og drift for at kontrollen kan gjennomføres. Bevillingshaver plikter uten erstatning å utlevere nødvendige vareprøver.

Departementet kan gi forskrifter om kontrollen med utøvelsen av bevillingen. Departementet kan også gi forskrifter om internkontroll og regnskapsførsel for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes.

Det skal føres et register med opplysninger om innehavere av engros- og tilvirkningsbevillinger. Departementet kan gi forskrifter om føring og bruk av registeret.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 3A-11. *Bevillingsgebyr*

For bevilling til engrossalg av alkoholholdig drikk skal det betales et årlig gebyr som beregnes på grunnlag av omsatt mengde av alkoholholdig drikk. Departementet fastsetter et minstegebyr som skal innbetales før bevillingen utøves og ikke senere enn 1. februar i de påfølgende år.

Departementet kan gi forskrifter om beregning og innbetaling av gebyret.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 3A-12. *Inndragning av bevilling*

Departementet kan inndra bevillingen dersom vilkårene som nevnt i § 3A-4 ikke lenger er oppfylt eller bevillingshaver for øvrig ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller ved overtredelse av annen lovgivning som står i sammenheng med denne lovs formål.

Bevillingen skal inndras hvis den ikke lenger utøves.

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 3A-13. *Merking*

[Alkoholholdig drikk skal før den utleveres fra engroslager merkes slik at det fremgår at alkoholavgift er betalt. Departementet kan gi forskrifter om merking, herunder at merkeplikten kan begrenses til enkelte typer av alkoholholdig drikk.]

Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft fra den tid Kongen bestemmer, se dens III og res. 1 des 1995 nr. 926).

Kapittel 4. Kommunale skjenkebevillinger.

§ 4-1. *Skjenking av alkoholholdige drikker*

Skjenkebevilling kan ikke utøves sammen med salgsbevilling i samme lokale.

Det kan bare skjenkes alkoholholdig drikk som er levert av en som har tilvirknings-, engros- eller salgsbevilling, eller som er tilvirket eller innført med hjemmel i § 4-2 tredje ledd.

Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998), 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 4-2. *Omfanget av bevillingen.*

Bevillingen kan gjelde en, flere eller alle typer alkoholholdige drikker. Bevilling for brennevin kan bare gis dersom det også er gitt bevilling for øl og vin. Bevilling for vin kan bare gis dersom det også er gitt bevilling for øl.

Bevillingen kan være alminnelig eller bare gjelde skjenking til deltakere i sluttet selskap.

Bevillingen kan utvides til å omfatte tilvirkning av øl og vin som ikke er tilsatt tilvirket alkohol, eller til innførsel av de typer alkoholholdig drikk som bevillingen gjelder for, for skjenking i egen virksomhet. Bevillinger gitt for en bestemt del av året eller for en enkelt bestemt anledning, jf § 1-6 tredje ledd, kan ikke utvides til å omfatte tillatelse til innførsel for skjenking i egen virksomhet. Også statlige skjenkebevillinger kan utvides til å omfatte slik innførsel. Bestemmelsene i lovens kapittel 1 og 4 får anvendelse så langt de passer.

Bevillingen gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet. Bevillingen kan for en

enkelt anledning utvides til å gjelde også utenfor skjenkelokalet.

Tilvirkning på grunnlag av kommunal tillatelse knyttet til en skjenkebevilling, kan ikke utøves i samme anlegg som tilvirkning etter lovens kapittel 6.

Endret ved lover 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998), 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 4-3. Vilkår knyttet til bevillingen

Det kan settes vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 4-4. Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker

Skjenking av brennevin etter kommunal bevilling kan skje fra kl. 13.00 til 24.00. Skjenking av vin og øl kan skje fra kl. 08.00 til 01.00.

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking i forhold til det som følger av første ledd.

Fastsatt skjenketid kan utvides for en enkelt anledning.

Skjenking av brennevin mellom kl. 03.00 og 13.00 og skjenking av øl og vin mellom kl. 03.00 og 06.00 er forbudt.

Tiden for skjenking av brennevin kan ikke fastsettes utover den tid det kan skjenkes vin og øl.

Skjenking av brennevin er forbudt på stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov.

Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

På overnattingssteder kan det skjenkes øl og vin til overnattingsgjester uten hensyn til begrensningene i denne paragraf.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 4-5. Ambulerende skjenkebevilling.

Kommunestyret kan gi en eller flere bevillinger som ikke blir knyttet til bestemt person eller skjenkested, og kan tillate at en eller flere av disse bevillinger blir utøvd på et sted eller steder som godkjennes for en enkelt anledning og for skjenking til deltakere i sluttet selskap. En ambulerende bevilling kan ikke utvides til å omfatte tilvirkning av øl og vin eller innførsel av alkoholholdig drikk, for skjenking i egen virksomhet.

Endret ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 4-6. Hjemmel for forskrifter om alkoholfrie drikker.

Departementet kan gi forskrifter om skjenkesteders plikt til å føre et rimelig utvalg av alkoholfrie festdrikker og andre alkoholfrie drikker, om deres plikt til å ha slike drikker med i sine vinkart, prislister o.l. og om serveringen av dem.

§ 4-7. Utøvelse av bevillingen

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av denne, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

Kapittel 5. Statlige skjenkebevillinger.

§ 5-1. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).)

§ 5-2. *Skjenkebevilling på tog, fly og skip*

Departementet kan etter å ha innhentet nødvendige uttalelser gi

1. bevilling til å skjenke øl og vin på tog som er kollektive transportmidler,
2. bevilling til å skjenke øl og vin ombord i fly på innenlandske flyvninger,
3. bevilling til å skjenke alkoholholdig drikk ombord i skip som er kollektive transportmidler, og ombord i cruiseskip på turer av flere dagers varighet.

Bevilling etter første ledd nr. 3 gir bare rett til å skjenke alkoholholdig drikk til passasjerene og, med førerens samtykke, til mannskapet og andre som følger skipet.

Bevilling etter første ledd nr. 3 til skjenking ombord i skip som er kollektive transportmidler, gir videre bare rett til å skjenke brennevin dersom skipet går i fart mellom Norge og utlandet eller i kystfart over fire dagers varighet.

Før departementet avgjør søknaden, kan det innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene.

Departementet kan pålegge søkeren å dokumentere de opplysninger som er nødvendige for å kunne ta stilling til om kravene i §§ 1-7b og 1-7c er oppfylt.

Departementet fastsetter de nærmere vilkår og innskrenkninger for utøvelsen av bevillingen som det til enhver tid finner nødvendig.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 5-3. *Skjenkebevilling til Forsvarets befalsmesser m.v.*

Befalsmesser som drives i samsvar med retningslinjene for slik virksomhet kan gis bevilling av departementet til å skjenke øl, vin og brennevin.

Når særlige grunner tilsier det, kan departementet gi Forsvarets overkommando og Direktoratet for sivilt beredskap adgang til å gi skjenkebevilling til befalsmesser ved anlegg som av hensyn til rikets sikkerhet er sikkerhetsgradert.

Før bevilling etter første ledd blir gitt, skal det foreligge uttalelser fra politiet, sosialtjenesten og kommunestyret. Melding om gitte bevillinger sendes politiet.

Departementet fastsetter de nærmere vilkår og innskrenkninger for utøvelsen av bevillingen som det til enhver tid finner nødvendig.

For øvrig gis bevillingen etter første ledd etter bestemmelsene i kapittel 4.

Tilføyd ved lov 11 juni 1993 nr. 105, endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

Kapittel 6. Tilvirkning

Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 6-1. *Tilvirkning av alkoholholdig drikk*

Tilvirkning av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling gitt av departementet, eller tillatelse etter § 4-2 tredje ledd. Bevillingen kan omfatte en eller flere typer alkoholholdig drikk.

Tilvirkningsanlegget skal være innrettet på tilfredsstillende måte. Departementet kan gi forskrifter om dette. For øvrig gjelder § 3A-2 til § 3A-12 tilsvarende.

Bevillingsplikten gjelder ikke tilvirkning av vin og øl til eget bruk.

Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996 iflg. res. 1 des 1995 nr. 926), 21 juni 2002 nr. 46 (i kraft 1 juli 2002 iflg. res. 21 juni 2002 nr. 562), 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 6-2. (Opphevet ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).)

§ 6-3. (Opphevet ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).)

§ 6-4. (Opphevet ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).)

Kapittel 7. Gebyrer, avgifter og anvendelse av A/S Vinmonopolets overskudd

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 7-1. *Bevillingsgebyrene*

For bevilling til salg av øl med lavere alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent og skjenking av alkoholholdig drikk skal det betales et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk. Bevillingsmyndigheten fastsetter gebyret.

Departementet gir forskrifter om beregning og innbetaling av gebyret. For bevilling som gjelder skjenking ved en enkelt bestemt anledning og ambulerende bevilling, kan departementet fastsette et særskilt gebyr.

Gebyret tilfaller kommunen, med unntak av gebyr for bevilling etter §§ 5-2 og 5-3 annet ledd, som tilfaller staten.

Endret ved lover 4 des 1992 nr. 131 (i kraft 1 jan 1993), 8 jan 1993 nr. 23, 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996), 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 7-2. *Vinmonopolavgiften*

A/S Vinmonopolet betaler hvert år en avgift til statskassen.

Avgiften betales av nettoformuen ved utgangen av siste inntektsår og av nettoinntekten i samme år. Ved ansettelse av formue og inntekt følges reglene i skattelovene¹ og avgiften beregnes etter satsene i den kommunen der selskapets hovedadministrasjon ligger.

Avgiften skal anvendes til forebyggende tiltak innen helse- og sosialsektoren.

¹ Nå lov 26 mars 1999 nr. 14.

§ 7-3. *Statens andel av A/S Vinmonopolets overskudd*

I forbindelse med statsbudsjettet fastsetter Stortinget hvert år en andel av A/S Vinmonopolets nettooverskudd som overføres til statskassen.

Kapittel 8. Spesielle påbud og forbud.

§ 8-1. *Forbud mot tilvirking og omdestillering av brennevin*

Det er forbudt å foreta tilvirking eller omdestillering av brennevin for andre enn de som har tillatelse til det.

§ 8-2. *Forbud mot ulovlig forvaring og lagring av alkoholholdig drikk*

Det er forbudt å forvare eller lagre brennevin som er ulovlig tilvirket eller omdestillert, og å forvare eller lagre alkoholholdig drikk som antas å ha vært eller skulle være gjenstand for ulovlig omsetning.

Forbudet i første ledd mot lagring av ulovlig tilvirket eller omdestillert brennevin omfatter også oppbevaring til eget bruk.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 juli 1997).

§ 8-2a. *Forbud mot kjøp av ulovlig tilvirket eller omdestillert brennevin*

Det er forbudt å kjøpe brennevin som er ulovlig tilvirket eller omdestillert.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 juli 1997).

§ 8-3. *Forbud mot tilvirking, oppbevaring og omsetning av gjærende eller gjæret udestillert væske*

Det er forbudt å tilvirke eller overdra eller ha i sin besittelse en gjærende eller gjæret udestillert væske, med mindre det må antas

1. at væsken er bestemt til framstilling av eller er vin eller øl,

2. at væsken er bestemt til framstilling av brennevin som lovlig kan tilvirkes, eller
3. at væsken er bestemt til framstilling av eller er vare som ikke inneholder over 2,50 volumprosent alkohol.

Overdragelse mot vederlag av væske som nevnt, er forbudt selv om den er bestemt til framstilling av alkoholholdig drikk som nevnt under nr. 1.

§ 8-4. Hjemmel for forbud mot kontroll med preparater som anvendes til alkoholholdig drikk.

Departementet kan utferdige bestemmelser om kontroll med og forbud mot innførsel og omsetning av druesaft, maltekstrakt, preparater og andre varer som hovedsakelig anvendes ved tilvirking av eller som tilsetning til alkoholholdig drikk.

§ 8-5. Forbud mot apparater for tilvirking av brennevin m.v.

Uten tillatelse av departementet er det forbudt å ha i besittelse, innføre eller omsette apparater, herunder deler og utstyr, som er bestemt for eller som finnes tjenlige for tilvirking eller omdestillering av sprit, brennevin eller isopropanol.

§ 8-6. Forbud mot bruk av alkoholholdig drikk som gevinst eller premie

Det er forbudt å auksjonere bort eller bruke alkoholholdig drikk som gevinst eller premie, og å la dette skje.

Forbudet er likevel ikke til hinder for bruk av alkoholholdig drikk som gevinst eller premie i privat sammenheng.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998, med unntak av annet ledd, som trådte i kraft 1 jan 2001 iflg. res. 21 des 2000 nr. 1345).

§ 8-6a. Forbud mot utdeling av alkoholholdig drikk i markedsføringsøyemed

Det er forbudt å dele ut alkoholholdig drikk til forbruker i markedsføringsøyemed.

Tilføyd ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 8-7. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).)

§ 8-8. Ulovlig kjøp.

Det er forbudt å kjøpe brennevin fra utsalg på vegne av noen som er under 20 år eller annen alkoholholdig drikk for noen som er under 18 år.

§ 8-9. Serverings- og drikkeforbud

Det er forbudt å drikke eller servere alkohol med mindre det foreligger bevilling til dette, og selv om dette skjer uten vederlag:

1. i lokaler med tilleggelses hvor det drives serveringsvirksomhet,
2. i lokaler som vanligvis er alment tilgjengelig for offentligheten,
3. i forsamlingslokaler eller andre felleslokaler,
4. på annet sted der offentlige møter, fester, utstillinger eller andre tilstelninger finner sted,
5. på gate, torg, vei, i park eller på annen offentlig plass,
6. på skip, fly, tog, buss eller annet innenriks transportmiddel for almenheten.

På steder som nevnt i første ledd, må heller ikke eier eller annen ansvarlig oppbevare, servere eller tillate servering eller drikking av alkohol.

Forbudet mot drikking og servering av alkohol i lokaler som nevnt i første ledd nr. 1, 2 og 3 gjelder ikke når eier, leier, driver eller ansatt disponerer lokalene til eget bruk til sluttet selskap. Forbudet mot drikking og servering av alkohol i lokaler som nevnt i første ledd nr. 3 gjelder ikke når beboer i borettslag eller annet boligsamvirke disponerer lokalene til eget bruk til sluttet selskap.

Forbudet mot drikking og servering av alkohol i lokaler som nevnt i nr. 2 og 3 gjelder heller ikke når lokalet leies eller lånes ut til privatperson for en enkelt bestemt anledning til sluttet selskap, og utleier for øvrig ikke står for andre deler av arrangementet.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998 iflg. res. 19 des 1997 nr. 1315).

§ 8-10. (Opphevet ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).)

§ 8-11. *Forbud mot salg og skjenking til berusede personer.*

Det er forbudt å selge eller skjenke alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart beruset, eller skjenke alkoholholdig drikk på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart beruset.

§ 8-12. *Forbud mot omsetning med rabatt.*

Det er forbudt for innehavere av salgsbevilling å gi spesielle rabatttilbud ved omsetning av alkoholholdig drikk.

Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 42 (i kraft 1 jan 1996).

§ 8-13. *Forbud mot innførsel og omsetning av visse alkoholholdige drikker*

Det er forbudt å skjenke, selge eller omsette en gros brennevin som inneholder over 60 volumprosent alkohol. Det er videre forbudt å innføre slikt brennevin til landet uten tilvirkningsbevilling, jf. § 6-1. Departementet kan likevel bestemme at enkelte særlige sorter brennevin som måtte ha et høyere alkoholinnhold skal være unntatt fra denne bestemmelsen.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

Kapittel 9. Reklameforbud.

§ 9-1. *Reklame for tilvirkingsmidler for alkoholholdig drikk.*

Uten tillatelse fra departementet er det forbudt i aviser, blad o.l., ved utstilling i butikker eller på annen måte å reklamere for apparater - herunder deler og utstyr - som er bestemt for eller som finnes tjenlige for tilvirking eller omdestillering av sprit, brennevin eller isopropanol.

Det er forbudt gjennom bøker, skrifter, annonser i pressen eller på annen måte å oppfordre til ulovlig tilvirking eller omdestillering av sprit, brennevin eller isopropanol eller å gi veiledning som ved sin form framtrer som egnet til å fremme slik tilvirking eller omdestillering blant almenheten eller en større krets av personer.

Det er videre forbudt å reklamere for stoffer som særskilt er beregnet for, eller i reklamen betegnes som egnet til, tilsetning til alkoholholdig drikk. Det samme gjelder reklame for emner, tilvirkingsbeskrivelser, apparater og andre midler til å framstille slike drikker.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av første, annet og tredje ledd. Departementet kan gjøre unntak fra forbudet i tredje ledd når særlige grunner foreligger.

§ 9-2. *Reklame for alkoholholdig drikk.*

Reklame for alkoholholdig drikk er forbudt. Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme merke eller kjennetegn som drikk som inneholder over 2,50 volumprosent alkohol. Slike varer må heller ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

Departementet gir forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i første ledd. Departementet kan gjøre unntak fra forbudene når særlige grunner foreligger.

Endret ved lov 16 mai 1997 nr. 28 (i kraft 1 jan 1998).

§ 9-3. *Tilsyn*

Sosial- og helsedirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene om reklameforbud fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes.

Tilføyd ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 9-4. Retting og tvangsmulkt

Finner Sosial- og helsedirektoratet at reklameforbudet er overtrådt, kan det pålegge retting av forholdet. Samtidig fastsettes en frist for rettingen.

Samtidig med at pålegg om retting gis, kan tvangsmulkt fastsettes. Mulkten løper fra oversittelse av fristen for retting, og kan fastsettes i form av engangsmulkt eller dagmulkt. Mulkten tilfaller staten.

Dersom Sosial- og helsedirektoratet ved avdekking av en overtredelse finner særlig grunn til å tro at det vil bli begått nye brudd på reklameforbudet som ikke kan stanses etter første og annet ledd, kan det på forhånd fastsette at mulkt vil løpe fra det tidspunkt ny overtredelse tar til. Slik tvangsmulkt kan fastsettes for inntil ett år.

Når særlige grunner taler for det, kan Sosial- og helsedirektoratet helt eller delvis frafalle ilagt tvangsmulkt.

Departementet kan gi forskrifter om fastsettelse, beregning og innkreving av tvangsmulkt.

Tilføyd ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

§ 9-5. Klage

Vedtak etter § 9-4 kan påklages til Markedsrådet.

Ved behandlingen i Markedsrådet gjelder de saksbehandlingsregler som er gitt i eller i medhold av lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) så langt de passer.

Tilføyd ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (i kraft 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626).

Kapittel 10. Straff.

§ 10-1. Alminnelige bestemmelser om straff.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer eller medvirker til overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder.

Dersom overtredelsen er særlig grov, er straffen bøter eller fengsel inntil 2 år. Ved avgjørelsen legges vekt på om overtredelsen har stort omfang eller om det foreligger andre omstendigheter av særlig skjerpene art.

Ved overtredelse av §§ 2-1, 3-1, 8-1, 8-2 og 8-3 som gjelder et meget betydelig kvantum alkoholholdig drikk, kan fengsel inntil 6 år anvendes.

Gjelder overtredelsen tilvirking, omdestillering eller overdragelse mot vederlag, av brennevin eller væske som beskrevet i § 8-3, skal alltid fengselsstraff anvendes med mindre særlig formildende omstendigheter foreligger.

Overtredelse etter denne lov er forseelse, uansett straffens størrelse. Kommer denne paragrafens tredje ledd til anvendelse, er overtredelsen likevel forbrytelse.

Forsøk på forseelse er også straffbart.

Endret ved lov 15 mars 1991 nr. 5.

§ 10-2. Straff ved gjentatt overtredelse.

Dersom den skyldige tidligere er straffet etter bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov eller alkoholloven av 5. april 1927, kan bøter eller fengsel inntil 2 år anvendes.

§ 10-3. Tilintetgjøring av alkoholholdig drikk m.v.

Dersom vilkårene for inndragning etter straffeloven er oppfylt, kan påtalemyndigheten beslutte at ulovlig tilvirket brennevin og gjærende eller gjæret udestillert væske, tilintetgjøres. Det samme gjelder

annen alkoholholdig drikk når den er skjenket i glass eller finnes i opptrukket flaske.

§ 10-4. Beslag til statskassen.

Alkoholholdig drikk som antas å ha vært gjenstand for eller antas bestemt for overtredelse av denne lov, og hvis eier og besitter ikke kjennes, tilfaller statskassen såframt eier ikke har meldt seg innen 1 måned etter at varen kom i det offentlige besittelse.

Kapittel 11. Lovens ikrafttredelse.

§ 11-1. Lovens ikrafttredelse.

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

§ 11-2. Overgangsbestemmelser.

Salgs- og skjenkebevillinger gitt med hjemmel i alkoholloven av 5. april 1927 gjelder videre med følgende begrensninger:

Bestemmelsen i § 1-6 får for brennevinsutsalgens vedkommende anvendelse etter utløpet av bevillingsperioden den 31. desember 1991.

Bestemmelsen i § 4-1 får for brennevinsskjenkingens vedkommende den betydning at A/S Vinmonopolets skjenkebestyrere blir bevillingsinnehavere fra lovens ikrafttredelse.

Bestemmelsen i § 4-2 annet ledd får for kommunale bevillinger anvendelse etter utløpet av inneværende bevillingsperiode. For statlige bevillinger får bestemmelsen anvendelse 9 måneder etter lovens ikrafttredelse.

Endret ved lov 8 jan 1993 nr. 23.

§ 11-3. Oppheving av andre lover.

- - -

§ 11-4. Endringer i andre lover.

Med virkning fra lovens ikrafttredelse gjøres følgende endringer i andre lover: - - -